

ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ КРИТЕРІЇВ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Визначення кваліфікаційних критеріїв у системі публічних закупівель є важливим етапом, що забезпечує об'єктивний та прозорий вибір постачальника. Правильно встановлені кваліфікаційні критерії дозволяють замовникам вибрати найбільш компетентних та надійних учасників, здатних виконати договір з урахуванням якості, строків та вартості [1]. Особливості визначення цих критеріїв полягають у дотриманні балансу між вимогами до учасників та недопущенням дискримінації, що створює підґрунтя для ефективного та справедливого проведення закупівельних процедур.

Виключний перелік кваліфікаційних критеріїв, які може зазначити замовник у тендерній документації визначено у статті 16 Закону України «Про публічні закупівлі», а саме: наявність в учасника процедури закупівлі обладнання, матеріально-технічної бази та технологій; наявність в учасника процедури закупівлі працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід; наявність документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного за предметом закупівлі договору; наявність фінансової спроможності, яка підтверджується фінансовою звітністю [2].

В умовах дії правового режиму воєнного стану публічні закупівлі товарів, робіт та послуг здійснюються відповідно до Закону [2] з урахуванням Особливостей [3], якими передбачено, що «під час здійснення закупівлі товарів замовник може не застосовувати до учасників процедури закупівлі кваліфікаційні критерії, визначені статтею 16 Закону, а при закупівлі послуг або робіт замовник вимагає підтвердженої інформації про їх відповідність кваліфікаційним критеріям» [3].

Тобто в умовах воєнного стану закупівля товарів може відбуватися без виставлення жодного із кваліфікаційних критеріїв, а закуповуючи роботи або послуг слід передбачити мінімум один із критеріїв, встановлених законом.

Крім того, відповідно до пункту 29 Особливостей [4], у разі проведення відкритих торгів згідно з цими особливостями для закупівлі твердого палива, бензину, дизельного пального, природного газу як кваліфікаційні критерії може бути використано лише наявність досвіду виконання аналогічного договору та фінансова спроможність учасника торгів.

Література

1. Кулик В.А., Карпенко Є.А. Торги з обмеженою участю: порядок проведення та необхідність застосування підприємствами та установами в Україні. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2019. № 4. С. 22 – 30.

2. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>.

3. Особливості здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування : Постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 922-VIII. URL: <http://surl.li/zyebjy>.

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОВЕДЕННЯ ВІДКРИТИХ ТОРГІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

В умовах воєнного стану в Україні державні закупівлі стали критично важливими для забезпечення обороноздатності та стабільного функціонування економіки. Проведення відкритих торгів у таких умовах потребує змін законодавства та процедур для оперативності та ефективності процесу. Уряд України ввів низку спеціальних положень і постанов, що спрощують процес закупівель. Проте, основна мета залишається незмінною: забезпечення прозорості, чесної конкуренції та оптимального використання державних коштів. Зокрема, було введено такі зміни:

- відкриті торги в умовах військового стану проводяться за спрощеною системою, зменшено строки для подачі тендерних пропозицій та обмежені етапи узгоджень;

- пріоритет надається закупівлі товарів, робіт та послуг, які забезпечують потреби безпеки, оборони та невідкладного відновлення критичних об'єктів інфраструктури;
- постачальники можуть подавати пропозиції в умовах обмеженого доступу до інформації про продукцію та послуги, що пов'язано з питаннями безпеки;
- з метою підтримки економіки України законодавчо підтримується надання пріоритету національним виробникам;
- проведення відкритих торгів під час воєнного стану супроводжується посиленням контролем і моніторингом з боку органів влади, щоб запобігти можливим порушенням або зловживанням в даних умовах.

Наведені вище зміни були сформовані у Постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників», передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування від 12 жовтня 2022 р. № 1178. Нова редакція Постанови була у 2024 році, тому саме публічні закупівлі та порядок проведення відкритих торгів постають прикладом постійного вдосконалення, згідно з основними принципами добросовісності. Отже, в умовах воєнного стану відкриті торги в Україні були адаптовані для оперативного реагування на нагальні потреби, зокрема оборонні та соціальні. Спрощені процедури дозволяють прискорити закупівлі, проте зберігається потреба в прозорості та ефективному використанні державних коштів. Внесені зміни в законодавство сприяють стабільності та підтримці економіки, що є критичним для подолання викликів, пов'язаних з військовими діями.

Література

1. Про публічні закупівлі : Закон України нова редакція № 3988 – IX від 19.09.2024р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>.
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників», передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування» від 12 жовтня 2022 р. № 1178. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1178-2022-%D0%BF#Text>.
3. Onyshchenko S., Hlushko A., Maslii O., Skryl V. Risks and Threats to Economic Security of Enterprises in the Construction Industry Under Pandemic Conditions. *Lecture Notes in Civil Engineering*. 2021. Volume 181. P. 711–724
4. Onyshchenko S., Maslii O. Risks and threats in the context of digitalization: the security aspect. II International Scientific Conference Development of Socio-Economic Systems in a Global Competitive Environment: Conference Proceedings, May 24th, 2019. Le Mans, France. Pp. 54–56.

УДК 336.32

*Лоза Анастасія Миколаївна, студентка
Університет «1 Decembrie 1918» Alba Iulia (Румунія)
Перцевий Ярослав Денисович, студент
Науковий керівник: Коба О.В., к.т.н., доц.*

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

Діяльність жодного підприємства неможлива без обліку, аудиту та оподаткування, адже саме облік забезпечує створення інформаційної бази для прийняття управлінських рішень щодо діяльності компанії, аудит підтверджує її достовірність та об'єктивність, а сплата податків є обов'язковою умовою функціонування держави. В Україні в умовах сьогодення через введення воєнного стану перед підприємствами постають нові виклики щодо створення надійної і функціональної облікової системи, здатної у складних умовах невизначеності задовольняти інтереси всіх зацікавлених користувачів: власників, менеджерів, клієнтів, інвесторів тощо. Їх визначення, виявлення проблем, що перешкоджають розвитку облікової системи, та з'ясування перспектив є актуальним завданням.

З початком повномасштабного вторгнення росії в Україні суттєво зросла інвестиційна підтримка закордонних інвесторів, що зумовило збільшення попиту на запровадження ведення обліку у відповідності з міжнародними стандартами фінансової звітності на підприємствах та кваліфікований персонал бухгалтерських служб, компетентний у цьому питанні. Проте варто відзначити, що сьогодні в Україні відчувається брак фахівців з обліку, оскільки значна частка їх виїхала за кордон і адаптувалася до роботи в країнах проживання, залучена до ЗСУ, не має